

הלכות הדף היומי

מסכת סוכה

תוכן

א. מאני משתיא במטללתא מאני מיכלא בר ממטללתא חצבא ושחיל בר ממטללתא ושרגא במטללתא ואמרי לה בר ממטללתא ולא פליגי הא בסוכה גדולה הא בסוכה קטנה

1

ב. ירדו גשמים ... משתסרה המקפה של גריסין ... כיון דאנינא דעתאי כמי שתסרה המקפה דמי לי.....4

ג. היה אוכל בסוכה וירדו גשמים וירד אין מטריחין אותו לעלות עד שיגמור סעודתו6

ד. היה ישן תחת הסוכה וירדו גשמים וירד אין מטריחין אותו לעלות ... עד שיעור ויעלה עמוד השחר.....7

ה. שפך לו רבו קיתון על פניו ואמר לו אי אפשרי בשמושך.....8

ו. סוכה כשירה בהידור.....8

הדרן עלך הישן.....10

פתיחה לד' מינים.....11

א. לולב הגזול.....11

ב. והיבש פסול.....12

ג. של אשירה ושל עיר הנדחת פסול.....13

ד. נקטם ראשו.....14

ה. נפרצו עליו ... נפרדו עליו ... ציני הר הברזל כשירות.....14

ו. לולב שיש בו שלשה טפחים כדי לנענע בו כשר.....14

ז. לא שנא ביום טוב ראשון ולא שנא ביום טוב שני ... יבש.....14

דף כט.

א. מאני משתיא במטללתא מאני מיכלא בר ממטללתא

חצבא ושחיל בר ממטללתא ושרגא במטללתא ואמרי לה

בר ממטללתא ולא פליגי הא בסוכה גדולה הא בסוכה

קטנה

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת סוכה

כבר נתבאר לעיל דף כח: שמצות סוכה הנה לדור בסוכה כדרך שהוא דר כל השנה בביתו עם מטותיו ומצעותיו וכלי תשמישו.

ולפיכך היה לו מצעות נאות¹ וכלים נאים מעלן לסוכה, וכן כל כלי שתיה ואפילו כלי שתיה מתרס² הצריכים לו, יהיו עמו בסוכה כדרך שהן עמו בביתו בכל השנה.

והאתרוג והלולב מצוה שיעמדו בסוכה, אף אם הלולב עומד בכלי במים³.

אבל כלי איחסון לא יכניסם לסוכה, מכיון שבכל השנה אין דרכם להיות עמו בעת אכילתו אלא מאחסן אותם בארונות⁴. וכן סירים לא יכניסם לסוכה כיון שאין רגילים להביאם לשולחן⁵ אולם סירים שרגילים להביאם ולהגיש מהם יכול להביאם גם לסוכה⁶.

וכל שכן של יכניס כירים או תנור טוסטר וכדומה, לבשל או לאפות בהם בסוכה.

כלי אכילה לאחר אכילה כגון קדירות וקערות שאחר האכילה הן מאוסין, צריך להוציאן מן הסוכה.

וכן לא יעשה שום תשמיש בזוי בסוכה, כגון שטיפת קדירות וקערות, החלפת חיתול לתינוקות וכדומה. אך נטילת ידיים לסעודה או בקומו מהשינה מותר⁷, אולם יפנה את הידים מיד לאר הנטילה.

¹ שו"ע ונו"כ תרמ א

² שאין נמאסין כמו כלי אכילה. ועוד דאין קבע לשתיה ומצוי הוא ששותה כמה פעמים ביום. מ"ב שם ג

³ ערוה"ש שם ד

⁴ מ"ב שם ד

⁵ מ"ב ס"ק ושעה"צ שם י

⁶ ועיין בחיי אדם שהביא בשם רבנו מנוח דמכל מקום בשעה שהם בתוכה אין לברך או לישב בסוכה, דפסולה היא מדרבנן, וכן מוכח לשון הר"י"ף, עד כאן לשונו, והנה המעיין שם בר"ן ובמלחמות יראה דאין מלשון הר"י"ף שום ראיה. ועיין שם במאור יראה שגם דעתו שם דאין נפסלת כלל, ואם כן יש לנו ג' ראשונים נגד רבנו מנוח, המאור והרמב"ן והר"ן, דאין נפסלת כלל, אמנם אחר כך מצאתי בהשגות הראב"ד שגם דעתו בהר"י"ף כפשוטו, ועל כן מן הנכון לכתחלה להחמיר בזה. שער הציון שם ס"ק יג

⁷ סוכת שלם סי' ל"ט סעי' ז'. ועיין ערוה"ש סעיף ד וז"ל "וכן ליטול לנטילת ידיים טוב שיטלם חוץ לסוכה אך נטילת ידיים שחרית שהיא סמוך למימתו בהכרח ליטלם בסוכה ותיכף ומיד יטול הכלי מהסוכה", ואפשר שזה היה בימיהם אך בימינו שישב יורים במפרסת סוכה וכדומה ורגילים לישב שם לאכול יש להתיר, ועיי"ש עוד "וכן ליתן מנעלים בסוכה אינו לכבוד ורק בלילה כשהולץ מנעליו בהכרח להניחם על הקרקע אצל מימתו אבל שארי מנעלים לא יכניס להסוכה ... וכן הבגדים שפושט אם אינם מכובדים לא יניחם בסוכה ומקלו שהולך עמו אם אינו מקל מכובד לא יעמידנו בסוכה כללו של דבר כל דבר שלא היה משהה בביתו בהחדר הנאה שבו לא ישהה דבר זה בהסוכה וא"א לבאר כל הפרטים

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת סוכה

ולא יעשה את הסוכה קיצור דרך ללכת ממקום למקום, וכן לא ייבש או יקפל כביסה בסוכה.⁸ כדי שלא יהיו מצות בזויות עליו, אבל מותר לשטוף כלי השתיה בסוכה. וכל דבר שלא היה עושה או משהה בחדר מכובד בביתו לא ישהה אותו דבר בסוכה.

יש שכתבו שלא להכניס נכרי לסוכה אא"כ יכסה את הסכך באופן שאין הסוכה כשירה.⁹

בדיעבד אם הכניס בתוכה כלי איחסון, סירים מלוכלכים, וכדומה, או עשה בה תשמיש בזוי אין נפסלת הסוכה בכך.

נר בשעה שהוא דולק צריך להיות בתוך הסוכה. ובכלל זה הדלקת נרות שבת ויו"ט¹⁰, ואם הסוכה קטנה בענין שיש לחוש שמא יתקרב הנר לדופני הסוכה, או לסכך ותאחז בהן האור ותשרף סוכתו, וכן אם חושש שהנרות בסוכה יכבו מחמת הרוח צריך להניחה חוץ לסוכה, אפילו היא של זהב¹¹. ואם אפשר ידליק הנרות בחלון הפונה לצד הסוכה.

ובנרות שבת ויו"ט, אם אינו יכול להדליק בסוכה ואין לו חלון ממנו יאירו הנרות לסוכה ידליק בבית במקום שבו מכינים צרכי הסעודה¹².

במקום שהנשים אוכלות בבית חוץ לסוכה, תדליק האשה את נרות השבת ויו"ט, במקום בו היא אוכלת¹³.

כשאין לו תאורה חשמלית ואוכל לאור נרות, ומטבעו הוא מצטער, כשאוכל שלא במקום הנר, יש להקל בסוכה קטנה כשיעמיד הנר בעששית, אם לא שהיא נמוכה מאוד ויש לחוש שיתקרב האור להסכך¹⁴.

ונוהגין שלא להכניס נר של חרס אפילו לסוכה גדולה. אך נר זכוכית או פורצלן וחרס מזוגג מותר להכניסם לסוכה¹⁵.

מותר ואף מצוה לקיים מצות עונה בסוכה, אם יש לו סוכה מיוחדת¹⁶.

⁸ שו"ת לב חיים ה"ג סי' ק"מ

⁹ סוכת שלם סי' ל"ט סעי' ה

¹⁰ עיין מ"ב רסג מה

¹¹ הב"ח כתב שעל ידי זה מבעית ונפיק מן הסוכה ועל כן גזרו רבנן שלא להכניסה לסוכה. והמגן אברהם כתבו שחששו שתשרף ותתבטל מצות סוכה. שער הציון שם ס"ק יט

¹² שש"כ פמ"ג טו

¹³ שש"כ שם

¹⁴ מ"ב שם ה

¹⁵ מ"ב שם ז

¹⁶ בה"ל שם ד"ה ואל יעשה "לא מקרי תשמיש בזוי במה שהוא מקיים מ"ע של פו"ר ועונה" ועיין בה"ח ס"ק כב מיהו דעת ב"ד סי' תמ"ד לאסור כדברי הרש"ך על התורה פ' אמור וכתב ואף לדעת רמ"א דמתיר הוא דוקא כשיש סדינים בסוכה באופן שלא יכנס אור הלבנה בתוכה כמ"ש הכנה"ג סי' ר"מ בשם סד"ה יעו"ש וגם אם יש שם ספרים צריך לכסותם ע"ד שנת' לעיל בסימן ר"מ סימן ו'.

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדף היומי

מסכת סוכה

ב. ירדו גשמים ... משתסרח המקפה של גריסין ... כיוון

דאנינא דעתאי כמי שתסרח המקפה דמי לִי

ירדו גשמים, הרי זה יוצא מסוכתו ונכנס לתוך הבית¹⁷, מאימתי מותר לפנות מן הסוכה מפני הגשמים בשאר סעודות החג חוץ מלילה הראשונה, משעה שירדו כל כך טיפות טיפות לתוך הסוכה, שאם היו נופלים לתוך תבשיל של פול שדרכו למהר להתקלקל במים מועטים, היה התבשיל מתקלקל, הרי זה יוצא מן הסוכה, אף על פי שאין לפניו תבשיל בסוכה. ומי שאינו בקי בשיעור זה ישער אם היו יורדים כל כך גשמים לתוך הבית אם היה יוצא מן הבית יוצא ג"כ מן הסוכה. אך אין יוצאים מהסוכה¹⁸ מחמת גשמים העתידים לרדת.

וכשם שמפני הגשמים¹⁹ כך מפני מפני השרב ויתושים, ואפילו אין האדם מצטער בכך אלא שהמאכל מתקלקל בכך,

ואם העת קר שהמאכלים השמנים נקרשים לפניו יכול לאכול בבית, מכל מקום בעוד שלא התחיל לאכול מאכלים הנקרשים, כגון שאוכל פת להמוציא יותר מכביצה, צריך לאכול בסוכה דוקא, ולא יצא מהסוכה על סמך המאכלים הנקרשים שיאכל אחר כך ואם אפשר לתקן בלא טורח גדול שלא יקרשו המאכלים, כגון שיניחם על קערה שמים חמים בתוכה²⁰.

ואם מנשבת הרוח לתוך הסוכה ועי"ז נושרים מעט קיסמים מן הסכך לתוך המאכל, אם הוא אסטניס שאנינא דעתיה יכול לצאת חוץ לסוכה²¹. אך אם לא הוי אנינא דעתיה אסור, אולם אם אם נושרים הרבה ועל ידי זה נופלים על ראשו או לתוך המאכל ומתקלקל המאכל. ילך לביתו²².

אם יורדים הגשמים רק בחלק מן הסוכה צריך לאכול בסוכה במקום בו אינם יורדים בעוד שעדיין אינם יורדים עליו ועל שולחנו, ואפשר דאפילו ברכת לישב בסוכה יכול לברך. אך אם הוא איסטניס ומצטער בזה יכול לצאת ועכ"פ לא יברך²³.

¹⁷ שו"ע ונו"כתרל"ט ה

¹⁸ אף שרואה שנתקדו השמים בעבים, והרוחות מנשבות ועוד מעט וירדו גשמים מרובים. בדעת תורה כאן ועיין שו"ת שבט הקהתי ח"א סי' קצ"ט וח"ג סי' קצ"ב ואף שיודעים ע"י שירות מטוארולוגי שהגשמים הולכים ומתקרבים, אין היתר אכילה ושינה חוץ לסוכה כל זמן שאין גשמים יורדים ממש.

¹⁹ מ"ב שם לא

²⁰ מ"ב שם

²¹ מ"ב שם לב

²² שער הציון שם ס"ק סא

²³ מ"ב שם לג

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת סוכה

וכל זה באכילה אבל בשינה אין צריך לשער בכדי שיתקלקל התבשיל, שבגשמים מועטים יש צער לישן שם, ויוכל לצאת מהסוכה, שכל המצטער פטור מן הסוכה. וכן לימוד טיול ושיחה²⁴, דינם כשינה, ובקצת גשמים אין צריך לישב בסוכה.

וכל זה דווקא בשאר ימים או לילות של סוכות, אבל בלילה הראשונה צריך לאכול כזית בסוכה אף אם גשמים יורדין. על אף שהוא מצטער מחמת הגשם²⁵. אך לא יברך ברכת²⁶ "לישב בסוכה"

י"א שראוי להמתין עד חצות הלילה פן יעבור הגשם כדי שיכנס לסוכה ויברך ברכת לישב בסוכה ויאכל ויוצא בזה המצות עשה לכו"ע, ויותר מחצות לא ימתין, שזמן אכילת סעודה ראשונה הוא לכתחלה גם כן רק עד חצות²⁷. וי"א שאין כדאי להמתין כל כך שאין לך מניעת שמחת יום טוב יותר מזה אלא ימתין רק כשעה או שתיים²⁸ ואם לא פסקו, יעשה אז קידוש

ואם מצטער ברעב, ובפרט כשהזמין אצלו אורחים עניים ומסתמא לא אכלו כל היום, והם תאבים לאכול ומצטערים אין לו להמתין²⁹, לכו"ע.

כשאוכל בשעת הגשם בסוכה, צריך ג"כ לקדש על היין בתוך הסוכה, שהרי אין קידוש אלא במקום סעודה. ויברך שהחיינו³⁰.

²⁴ אשל אברהם בוטשאט

²⁵ סבירא ליה להרמ"א כדעת הפוסקים דסוברין דבלילה ראשונה אף מצטער חייב ומעמם דכיון דגמרינן ט"ו ט"ו מוחג המצות לגמרי גמרינן מה התם בכל גווי חייב אף בסוכות כן. מ"ב ס"ק לה

²⁶ דיש עוד מגדולי הראשונים הרשב"א והראב"ד ותוספות בפרק ג' שאכלו, ועיין בהגר"א שכתב שהעיקר הוא כן, וכן במאמר מרדכי שרב הפוסקים סוברים כוותיהו דסבירא להו דגזרה שוה זו לאו להכי אתיא ואין לחלק בין לילה הראשונה לשאר ימים וע"כ הכריעו כמה אחרונים (פרי מגדים ודרך החיים וצל"ח ובית מאיר והיי אדם) דאף דמחוייב לאכול בסוכה מחמת ספק ברכת לישב בסוכה לא יברך דספק ברכות להקל. שם ועיין שו"ע הרב סעי' יח שפסק שצריך לברך ורק בלילה השני כתב שלא יברך ולא יקדש בסוכה

²⁷ שער הציון שם ס"ק סו

²⁸ וכן בא"ר ופרי מגדים לא הזכירו שיעור הצות

²⁹ דממה נפשך אם מצטער חייב, בודאי יכול לאכול ויוצא בזה המצות עשה, ואם מצטער פטור, גם כן יכול לאכול כמ"ש בכורי יעקב. ואפשר עוד דלענין עניים דקיימי אם יעכבם מלאכול איסורא נמי איכא, דהם אינם מחוייבים לצאת כל הדעות ואיכא חשש דבל תאחר, עיין ראש השנה דף ד. שער הציון שם ס"ק סז

³⁰ דלכאורה היה לו לעשות בהיפוך שיקדש בבית ויאמר ג"כ שם ברכת שהחיינו לזמן הזה ויאכל כל סעודתו שם ורק בסיום הסעודה יכנס לסוכה ויאכל כזית שם, אלא דבזה היה צריך לברך עוד ברכת זמן משום סוכה ואין נכון להרבות בברכות לכך טוב יותר שיקדש מתחלה בסוכה, ויהיה קאי ברכת זמן על הסוכה ג"כ דאפילו אם נימא דפטור או מסוכה מ"מ יוצא בזה דלא גריע ד"ו מאלו בירך שהחיינו בחול בשעת עשייה בסוכה דיוצא בזה ויאכל בסוכה כזית ושאר סעודתו יאכל בביתו.

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת סוכה

בליל יו"ט השני בחו"ל מקדש בביתו ויברך זמן על יום טוב, ויאכל סעודתו ובסוף הסעודה יאכל כזית בסוכה³¹ ולא יברך לישב בסוכה, וגם לא יברך שהחיינו על הסוכה, ויסמוך בזה על שהחיינו שברך בליל ראשון, ולכתחלה טוב להמתין גם בלילה שניה מעט עד שיפסקו הגשמים.

ג. היה אוכל בסוכה וירדו גשמים וירד אין מטריחין אותו לעלות עד שיגמור סעודתו

היה אוכל³² בסוכה וירדו גשמים והלך לביתו לגמור סעודתו, או שמתחילה אכל בבית מחמת הגשמים וכשישב לו לאכול³³ פסקו הגשמים, אין מחייבין אותו לחזור לסוכה לגמור סעודתו, אלא גומר סעודתו בביתו. אבל אם לא ישב עדיין לאכול בביתו, אף שפסק מלאכול בסוכה והלך לבית, צריך לחזור לסוכה אם פסקו הגשמים ולברך לישב³⁴.

ואם העת קר שהמאכלים השמנים נקרשים לפניו שהתבאר שיכול לאכול בבית, גם כן אין צריך לחזור עד שיגמור סעודתו, אפילו אוכל אח"כ מאכלים אחרים שאינם נקרשים³⁵.

אם לא יצא כלל מהסוכה אלא סגר את הגג מעל הסוכה, כשפסקו הגשמים, אין צריך לברך שוב 'לישב בסוכה' על המשך אכילתו³⁶, כיון שלא יצא מהסוכה הרי זה גילוי דעת שאין מתכוון להסיח דעתו מהשיבה בסוכה ויושב ומצפה על פסיקת הגשם

בליל יו"ט ראשון שהתבאר שחייב לאכול כזית בסוכה אפילו בעת ירידת הגשמים, אם פסקו הגשמים אפילו כבר בירך בהמ"ז על אכילה הקודמת, צריך לאכול עוד הפעם כשיעור ביצה ומעט יותר בסוכה, ולברך לישב בסוכה כדי לצאת דעת הפוסקים דס"ל דאינו יוצא במה שאכל בעת הגשם, והוא כשעדיין לא שכב, אבל אם כבר שכב א"צ לקום מן המטה כמבואר להלן³⁷.

³¹ כדעת הא"ר וחיי"א ודלא כמנ"א שפטר בלילה שני סמוך על הראשונים שפטרוהו משום מצמער. שער הציון שם"ק עא

³² שו"ע ונו"כ שם ו

³³ בלבוש איתא כשהתחיל לאכול וכן איתא בכל בו ורי"ו אמנם ברש"י איתא כשישב לו פסקו וכן משמע לשון הברייתא ועכ"פ אם פסקו קודם שישב משמע דאפילו לרש"י מחויב לחזור לסוכה וכ"כ בא"ר. בה"ל שם. ובשו"ע הרב כתב כלשון המובאת לפנינו

³⁴ מ"ב שם לח

³⁵ מ"ב שם ס"ק לא

³⁶ שו"ת פני מבין האו"ח סי' י"א, שו"ת מהרש"ג ח"ב סי' ע"א, שו"ת קרן לדוד סי' קנ"ג, שו"ת דעת סופר סי' ק"ט ושו"ת קנין תורה ח"ב סי' ק"י.

³⁷ דאם מצמער חייב הרי כבר יצא באכילתו ואם מצמער פטור א"צ לקום מן המטה. מ"ב שם לו

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת סוכה

ד. היה ישן תחת הסוכה וירדו גשמים וירד אין מטריחין אותו לעלות ... עד שיעזר ויעלה עמוד השחר

היה ישן בתוך הסוכה וירדו גשמים³⁸, ונכנס לתוך הבית לגמור שינתו, אם עד שלא שכב³⁹ פסקו הגשמים צריך לחזור לסוכה, אבל אם כבר שכב⁴⁰ בתוך הבית, או שישן מתחילה בביתו מהמת הגשמים, וי"א שאפילו אם כבר טרח להכניס הכרים וכסתות לתוך הבית⁴¹ ואח"כ פסקו הגשמים, אינו צריך לחזור לסוכה אלא ישן בביתו כל אותו הלילה, ואפילו הקיץ משינתו קודם שעלה עמוד השחר אין מטריחין אותו לחזור לסוכה לגמור שם שינתו, אלא מותר לו לגמור שינתו בביתו.

אפילו כבר עלה עמוד השחר והוא עדיין ישן בתוך הבית, אין צריכים להקיצו משינתו אלא מניחין אותו לישן עד שינער מאליו, ואם הקיץ משינתו וקם על רגליו לאחר שעלה עמוד השחר, ורוצה לחזור ולישן, צריך לילך לתוך הסוכה ולישן שם, כיון שכבר עלה עמוד השחר,

אבל אם לא ירד ממטתו ורוצה להמשיך לישן, אין חייב ללכת לסוכה אף שכבר עלה עמוד השחר, ובפרט אם ע"י ההליכה לסוכה יהיה קשה לו להרדם שנית, שהרי הוא בגדר מצטער ופטור מן הסוכה⁴².

הישן ביום בבית מהמת ירידת גשמים ופסקו הגשמים, אין חייבים להקיצו שיחזור לסוכה, ועפ"י הנ"ל גם אם הקיץ מעצמו אם לא ירד ממטתו ורוצה להמשיך לישן אין חייב ללכת לסוכה.

מי שיש לו גג נפתח וסגרו מפני הגשמים כדי שיוכל לישון, אם יש טירחא בפתחתו אינו חייב לחזור לפתח. אך אם אינו רק מעט טירחא חייב לפתחו. אבל באמצע סעודתו גם אם צריך לעלות על הסכך, לפתחו צריך לפתחו, שאין בזה הפסק סעודה וטירחא, כל כך כמו לחזור לסוכה בעת האכילה⁴³.

³⁸ שו"ע ונו"כ שם ז

³⁹ בפרי מגדים כתב שאפילו אם שכב בבגדיו, גם כן יש לומר דאין צריך לעמוד ולילך לסוכה. אכן במחצית השקל מסתפק בזה, דאפשר דהקימה להוד לא השיב טירחא, עיין שם, וכן בבכורי יעקב מפסק בזה. שער הציון שם ס"ק עו

⁴⁰ כתב בפרי מגדים, כשפשט בגדיו יש לומר דאף שלא שכב עדין, טורח ללבוש ולילך לסוכה, ובבכורי יעקב מסתפק גם בזה. שם ס"ק עו

⁴¹ אפשר שלא מטריחו לחזור ולהעלותם מ"ב שם מ, מספר בגדי ישע וכן במאמר מרדכי

⁴² אשל אברהם בוטשאטש.

⁴³ שער הציון שם ס"ק עח

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת סוכה

ה. שפך לו רבו קיתון על פניו ואמר לו אי אפשר בשימושך

כל הפטור משיבת הסוכה⁴⁴ ואינו יוצא מהסוכה אינו מקבל שכר על אותו ישיבה ואינו אלא מן ההדיוטות. והוא חסיד שוטה והדיוט כי בגמ' המשלוהו לעבד שמוזג כוס לרבו ושופכו על פניו⁴⁵ א"כ מסרב ועושה נגד רצונו יתברך, ק"ו בזה למי שרוצה להחמיר כשיורדים גשמים ולילך לסוכה, ולברך שם המוציא וברכת לישיב בסוכה, ואח"כ לאכול בבית. והוי ברכה לבטלה אפילו יאכל שם בסוכה אכילת קבע. מלבד בליל יו"ט ראשון וכמו שנתבאר לעיל.

י"א שזה דוקא כשפטור בעת הישיבה, כגון שמצטער וכדומה ובפרט בגשמים כיון שהם כשפיכת כוס על פניו שרבו הראה לו שאינו רוצה בעבודתו והוא רוצה לכוף רבו לעבדו שאין זה דרך ארץ, אבל מי שפטור משום טרחה לחזור לסוכה, כגון בפסקו גשמים בלילה או באמצע סעודתו, או בהולך לסוכת חבירו רשאי להחמיר.

היוצא מהסוכה מפני הגשמים אל יבעט ויצא אלא יצא בהכנעה, כעבד שבא למזוג כוס לרבו ושופכו לו רבו על פניו כלומר אינו חפץ בשימושך.

ו. סוכה בשירה בהידור

כתב הפמ"ג⁴⁶ אמר ההדיוט הכותב, ראיתי לסדר כאן דין הכשר סוכה בלי פקפוק כלל להיות כשירה על פי מנהג וותיקין וחסידים. הנה, מצוה מן המובחר.

א. סוכה להיות ד' מחיצות שלימות ועורת הפתח לנוי.

ב. ותהיה במקום יפה ראויה לדירה, ולא יהא מקום מוסרח שאין ראוי לדירה, וגם אסור להזכיר השם ודברי תורה באם מגיע אליו ריח רע.

⁴⁴ רמ"א שם ז

⁴⁵ בכור"י סקל"ט, ובשו"ת זכרון יהודא סי' קפ"ג שכן משמע מדברי הפוסקים והרמ"א שדווקא בשאר ימי הסוכות גשמים סימן קללה הם אבל בליל ראשון דהג שחייבים בסוכה אדרבה סימן ברכה הם שהקב"ה רוצה להרבות שכר לקיים המצוה מתוך צער, אך מלשונו של הרמב"ם בפירוש המשניות (סוכה סופ"ב) "וירידת הגשמים בתחילת הסוכות רמז כי השם אינו מקבל מעשיהם ברצון" מוכח להיפך שגשמים סימן קללה הם דווקא בלילה ראשונה, ועיין בכור"י שם בשם סי' חמדת הימים והובא ג"כ בילקוט הגרשוני סי' זה שלא אמרו דהוי כמוזג כוס לרבו ושופכו אלא כשלא ירדו גשמים קודם החג ובפתע נתקדשו השמים בעבים בהתקדש החג וירדו גשמים אבל אם כבר ירדו קודם החג ונמשכו עד החג אין כל מאומה בזה ונשמי ברכה ונדבה הם, ועוד מצינו שדברי הגמ' שגשמים בחג דומה למי שמוזג כוס ושופכו לא נאמר רק בארץ ישראל שאין רגילות לירידת גשמים בזמן של סוכות ולא בשאר מקומות.

⁴⁶ משבצות זהב סימן תרמג ס"ק ד

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת סוכה

- ג. וראוי שיהא גם למטה מרוצף לפחות בקרשים וכדו', זכר לעננים, וגם משום כבוד קרקע לאשוויי גומות ביום טוב ושבת.
- ד. לכתחלה ראוי לעשותה לשום החג, דבית הלל מכשירין יש לומר דיעבד.
- ה. הסכך מן ענפי אילן דוקא עם עלים, אז יוצא ידי חובתו לכולי עלמא, כי אף לייסטים וקנים יש לפקפק בהם עתה גזירת תקרה, וכל שכן שיש לגמגם אם קולע קנים ועושה כמין דופן וכדומה ומסכך סכך בהם די"ל בהן גזירה תקרה.
- ו. הרבה פוסקים גם דפנות מצוה ממובחר שיהיו ראויין לסכך, ולכן צריך שלא יהיה בהם ד' על ד' טפחים, ולא יהיו משוייפים, כי יש אומרים שגזור בהו אטו כלים.
- ז. ואם אין לו אלא רק דפנות שאינם ראויים לסכך יתקע ד' קונדסין בארץ ועליהם יהיה הסכך.
- ח. אם הניח כלונסות וחברן במסמרים ואי אפשר בזולתם, י"ל הוה מעמיד בפסול, ואם כדי לחבר הדפנות י"ל מותר, ועדיין יש לפקפק בהם.
- ט. תהיה הסוכה תחת אויר השמים.
- י. אם יש ד' טפחים שאין כשר תחתיו, אסור להניח השולחן שם, דגזרינן שמא ימשך אחר שולחנו.
- יא. עצי הסכך לאחר סוכות אין להשתמש בו תשמיש בזוי.
- יב. אין להניח שום שבר כלי על הסכך אם הוא ניכר, מפני מראית עין. ואינו ניכר רשאי, אם אין צורך לסכך בו.
- יג. הסכך צריך שיהיה מטר יורד בה, ואם לאו יש אומרים דפסול.
- יד. מזוזה בסוכה פטור, וגם חדר של כל השנה שדר בו תמיד ובסוכות מסיר הגג והמכסה, אפילו הכי בסוכות פטורה, דבז' ימים לאו קבע מיקרי.
- טו. מי שיוכל להיות לו לברו סוכה שיוכל לישן עם אשתו שם יוצא ידי חובתו, דבעינן תשבו כתדורו כהאי גוונא.
- טז. מפני הצינה יכול לעשות מטה עם כילה ויצא ידי חובתו לכולי עלמא, ואין אויר והצינה מזיק לו, ואשרי מי שיוכל לקיים כהלכתה.
- יז. ישיבת סוכה לילה ראשונה חובה מן התורה, וצריך לאכול כזית פת מה' מיני דגן דוקא.

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת סוכה

- יח. ועריך לאכול בכדי אכילת פרס כמצה בסוכה, דגזירה שוה גמורה היא.
- יט. לא יעשנה עשירה ממי פירות וכדומה, ומעט מלח לא הוה עשירה.
- כ. ברכת ליִשב בסוכה יש אומרים להר"מ ז"ל הכוונה דוקא ישיבה ממש, וראוי לכון גם לזה.
- כא. מלת ליִשב בסוכה היו"ד נחה והלמ"ד בעירי וכן השי"ן, וכן ראוי על פי הדקדוק, לא כמו שאומרים ליִשב בשלש צרון.

הדרן עלך הישן

הלכות הדרף היומי

מסכת סוכה

דף כט:

פתיחה ל'ד' מינים

נטילת לולב ושאר המינים, מצוה מן התורה כמו שכתוב (ויקרא כג): וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הַרְּאִשׁוֹן פְּרֵי עֵץ הָהָדָר כַּפַּת תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ עָבֹת וְעֵרְבֵי נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים. פְּרֵי עֵץ הָדָר – זה אתרוג. כפת תמרים – זה לולב. ענף עץ עבות – זה הדס. ערבי נחל – אלו הערבות, שדרכן להיות גדלות על שפת הנחלים:

מן התורה אינו חייב ליטול ארבעה מינים כל שבעת ימי החג אלא בבית המקדש בלבד, ובכל שאר מושבות ישראל אינו חייב אלא ביום הראשון בלבד. כמו שכתוב וּלְקַחְתֶּם לָכֶם, כלומר בכל מושבותיכם – ביום הראשון. לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם, כלומר במקדש – שבעת ימים. ואולם משחרב הבית, התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב נטל גם במדינה כל שבעה, זכר למקדש אולם בשאר הימים כיון שאין חיוב נטילת לולב אלא זכר למקדש לא החמירו כל כך לפוסלו בדבר שאין הפסול בגופו.

מיוחדת היא מצות ארבעת המינים שבחג בענין זה שצריכים הידור והידורם הוא מעיקר המצוה.

הרי שכתוב (שמות טו): זֶה אֱלֵי וְאֵנְהוּ וּדְרָשׁוּ חֲכָמִים: 'התנאה לפנינו במצוות'. כלומר כל דבר שבמצוה שעושים לשמו של הקדוש ברוך הוא, צריך להיות מן הנאה ומן המובחר, אף על פי כן חזרה תורה וכתבה במצוה זו פְּרֵי עֵץ הָהָדָר (ויקרא כג). ואמרו חכמים שהדר זה שנאמר כאן, לא לענין אתרוג בלבד נאמר, אלא על כל ארבעת המינים נאמר, שצריכים כולם להיות מהודרים והידורם הוא מעיקר מצותם, יש שהדרם הוא לתחילה ויש שהדרם מעכב.

ומלבד זאת יש דברים הפוסלים את ארבעת המינים משום שחסרים הם, או שמשונות צורתם, שהרינאמר ולקחתם ודרשינן מיניה שתהיה לקיחה תמה – שלימה וכן יש שפסולים שאינם המין שעליו דברה תורה.

א. לולב הגזול

נאמר בפרשת אמור (ויקרא כג פסוק מ) וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הַרְּאִשׁוֹן פְּרֵי עֵץ הָהָדָר כַּפַּת תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ עָבֹת וְעֵרְבֵי נָחַל וּלְפִי שֶׁכָּל אַרְבַּעַת מִינֵי אֱלוֹת כְּתוּבִים בַּפְּסוּק אֶחָד, הרי הוקשו זה לזה ולמדין זה מזה, לפיכך כל ד' מינים אלו צריכים להיות נאים ומהודרים בתוארם ובגידולם, כדלהלן, וכל ארבעת המינים שהיה אחד מהן שאול בידו⁴⁷, או גזול, או גנוב, הרי זה פסול ביום

⁴⁷ שו"ע ונו"כ תרמט א

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת סוכה

הראשון של חג מן התורה. שנאמר ולקחתם לכם ביום הראשון וגו' ודרשו חכמים "לכם" משלכם, להוציא את השאול ואת הגזול וגנוב שאינו שלו, שהרי חייב להחזירו לבעליו ואינו יכול לפטור את עצמו בדמים, ויבוארו דיניו להלן דף ל. וכן דינו מיום שני ואילך בארץ ישראל ובחוץ לארץ יתבארו לקמן.

ב. והיבש פסול

דרך גדילת הלולב שיש לו שדרה, כלומר ענף ירוק קשיח, שממנו יוצאים העלים מצידיו. ובתחילת גידולו הרי הם מושכבים וצמודים לשדרה. לולב⁴⁸ שיבשה רוב⁴⁹ שדרתו, או שיבשו רוב עליו ברוב כל עלה⁵⁰ פסול כל ימי החג⁵¹. שאין זה נקרא הדור ועוד, שהיבש הרי הוא כמת וכתוב (תהלים קטו): לא הפתים יִהְיֶה. אבל יבשים כלשהו, כשרים. אך אם לא יבש רוב הלולב כשר. וי"א⁵² שאם יבשה שדרתו אפילו מעט, כך שאין ארבעה טפחים לחים בשדרתו, הלולב פסול. והנהגה טובה ליראי מצוה להחמיר, לא ליטול לולב שיבשו רוב ראשי העלים⁵³.

⁴⁸ שו"ע ונו"כ תרמה ה

⁴⁹ לשון שו"ע הרב שם סעי' טז

⁵⁰ שו"ע הלכות יד

⁵¹ לרמ"א תרמ"ה מובא להלן משום שהדר פוסל על ימי החג ואפשר שאף המחבר מודה שהרי לראב"ד פסול שהרי הוא כמת וגנאי למצוה. אולם בב"י תרמ"ט משמע שס"ל שאינו פוסל בשאר ימים וז"ל ד"ה וכל הפסולים "והרמב"ם הכשיר לולב יבש בשעת הדחק ולא שאר המינים. בפרק ח' (ה"א) וכתב הרב המגיד דמדאמרו (לא). על לולב היבש אין שעת הדחק ראייה אלמא דלולב יבש כשר בשעת הדחק וראיתי כתוב שהגאונים סמכו מכאן דיבש ונקטם ראשו וכל הפסולים יוצאים בהם בשעת הדחק אף ביום ראשון ודעת רבינו שלא להכשיר אלא לולב היבש שהזכירו חכמים וכן העיקר עכ"ל: ולענין מעשה נראה דכל הני פסולים בשעת הדחק נטולי נטלינן ברובי לא מברכינן: כתבו הגהות מיימוניות (שם אות ד) על הא דמכשיר הרמב"ם לולב היבש אנו סומכין על זה גם בהדס היבש".

⁵² במ"ב ס"ק כג הביא "הרב ב"י כתב דאין מצוי שיהא שדרתו יבש והעלין לחים וליכא לספוקי בזה, ועיין בביכורי יעקב שם ס"ק יד "דלפ"ז מש"כ רמ"א או שדרתו היא ללא צורך, שאם שדרתו יבשה ודאי גם עליו יבשים, ובלא"ה פסול. ועוד, דמדכתב או שדרתו משמע אפילו אנו רואין עליו לחין ג"כ פסול. וזה אינו, דאם עליו לחים ודאי כשר דאז ודאי גם שדרתו אינה יבשה. והנה בעלין קאמר בשו"ע רוב עלין, ובשדרה כתבו סתם ולא נתנו שיעור. ומזה משמע דיבשות בשדרה פוסל אפילו במיעוט, דחשבינן היבש כמי שאינו ונחסר שיעור הלולב. ולפ"ז הי' אפשר ליישב מה שכתב או שדרתו, שיש נפקותא. כגון שנתייבשה השדרה בטפח התחתון של שיעור לולב, ובג' טפחים העליונים השדרה לחה וגם העלים לחים, דמשום עלים לא מפסל אבל משום שדרה מפסל, דבה גם מיעוט פוסל. ועיין בפמ"ג (א"א סק"ה) שאפשר שגם הוא נתכוון לזה. אכן באמת לא ידעתי למה המוש"ע נקטו בשדרה סתם ובעלים רוב עלים, דהראב"ד והר"ן וכל בו כתבו דיבשות ברוב שדרה דוקא פוסל, ואין מי שחולק עליהם בזה". אך בשער הציון ס"ק כד כתב "ולפעמים נפקא מיניה מזה כגון שנתייבש מהשדרה מעט עד שנחסר השיעור המבואר בסימן תר"ג והעלים לחים, פסול".

⁵³ משמעות הריטב"א

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדף היומי

מסכת סוכה

ואם יבש העלה העליון האמצעי שהוא גבוה מכל העליון והוא נקרא ראש הלולב י"א⁵⁴ שלדעת הראב"ד פסול. וי"א⁵⁵ שאינו פסול גם לדעת הראב"ד אלא אם רוב העלים יבשים. ויש לחוש לכתחילה לדעה הראשונה⁵⁶.

ושיעור יבישות הפוסל, יש אומרים משנפרך בעפורן כשממשמשין בו, ויש אומרים משכלה כל מראה ירקות שבו והלבינו פניו הרי הוא נקרא יבש, אף על פי שאינו נפרך בעיפורן⁵⁷, לפי שזהו סימן שכלה הלחלוחית שבו, והלכה כסברא האחרונה. ומכל מקום בשעת הדחק כגון במדינות שאין לולבין מצויין, יש לסמוך על סברא הראשונה אם אי אפשר למצוא לולב אחר.

מה שמצוי מראה לולב לבן, אך רואים אנו שיש בו לחלוחית יש להכשיר בזה⁵⁸. וכן מה שמצוי בלולבים שהשמש שורפת את ראשי העלים וחודי העלים חומים שחורים או אדומים, אינו בכלל יבש⁵⁹ וכשר לכתחילה⁶⁰.

ג. של אשירה ושל עיר הנדחת פסול

כל ארבעת המינים⁶¹ שהיה אחד מהן של אשירה⁶², אם היא של ישראל דהיינו שקנה אותה ישראל מיד עובדיה הרי זה פסול, אפילו בשאר הימים, לפי שכל המינים צריך שיהיו כשיעורן המפורש בהן, ואשירה שהיא של ישראל כיון שאין ביטול הנכרים מועיל לה להתירה בהנאה, הרי היא עומדת לשריפה וכל העומד לישרף הרי הוא כשרוף, ונמצא שאין בו כשיעור המפורש בו.

⁵⁴ מ"ב שם כב מהפמ"ג.

⁵⁵ חזו"א סי' קמ"ה סק"א שתמה על המשנ"ב, שאף הראב"ד לא בא להחמיר אלא להקל, שלולב שיבשו רוב העלים, אם התיומה העליונה לחה מצלת את כל הלולב, אבל בזמן שרוב העלים לחים אין פסול אף לראב"ד אם ראש התיומת יבישה.

⁵⁶ לחוש לדעת הגר"א (סוף הסימן) עפ"י הר"ן והריטב"א כהפוסלים ביבש משהו בראש התיומת

⁵⁷ בבכור"י סקמ"ז כתב בשם הכלבו שנכון להחמיר שכל שהעלים נשברים כשכופלים אותם הרי זה בגדר יבש.

⁵⁸ כי אין הפסול משום שינוי מראה אלא משום העדר לחלוחית. אשל אברהם בוטשאטש מהדו"ת סי' תרמה חזו"א שם.

⁶⁰ הגרי"ז מבריסק זצ"ל היה מחמיר בזה שיהיה התיומת במראה ירוק עד קצהו, אך קשה מאד למצוא לולב כזה, ובאורחות רבנו ח"ב עמ' ר"מ בשם הגרי"י קניבסקי זצ"ל שאם קצה העליון של התיומת אדום בשטח קטן, מסתבר שכשר גם לשיטת בריסק.

⁶¹ שו"ע ונו"כ תרמט ג.

⁶² ושלושה סוגי אשירה יש א. אילן שניטע מתחילה לשם עבודה זרה. ודינו, שאם נטעו עכו"ם – נאסר מיד, אף על פי שלא עבדו, ואם נטעו ישראל – אינו נאסר עד שיעבדנו. ב. אילן נטוע שעבדוהו לשם עבודה זרה. ודינו, שהתוספת שניתוספה באילן אחר שכבר נעבד – אסורה. ג. אילן שהועמדה תחתיו עבודה זרה. ודינו, שהוא אסור בתורת משמשי עבודה זרה.

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת סוכה

ואם האשירה היא של נכרי, לכתחלה לא יקצוץ ממנה אחד מכל ארבעת המינים אפילו אם כבר ביטלה הנכרי, ואפילו אם אילן הזה נטעוהו שלא לשם עבודה זרה ואחר שגדל עבדוהו,⁶³ אעפ"כ הוא מאוס לגבוה כיון שנקרא עליו שם עבודה זרה, אבל בדיעבד שכבר נטל ארבעה מינים של אשירה זו לשם מצוה, יצא ידי חובתו ואינו צריך לחזור וליטול.⁶⁴

וכל זה בימיהם שהנכרים היו משתחווים לאילן, אבל בזמן הזה שאין הנכרים משתחווים לאילן אלא נוטעין אילן לפני עבודה זרה, או שנוטעים אילנות בגן של עבודה זרה, ודמי פירות האילנות הוא לכהניהם, מותר ליקח מהן ארבעה מינים שבלולב.⁶⁵

ד. נקטם ראשו

יבואר בעזה"ת להלן לא:

ה. נפרצו עליו ... נפרדו עליו ... ציני הר הברזל כשירות

יבואר בעזה"ת להלן לב.

ו. לולב שיש בו שלשה טפחים כדי לנענע בו כשר

יבואר בעזה"ת להלן לב:

ז. לא שנא ביום טוב ראשון ולא שנא ביום טוב שני ...

יבש

הדברים הפסולים בארבעת המינים שיבוארו להלן, יש מהם שפסולים לכל הז' ימים ויש מהם שפסולים רק ביום ראשון ולא בשאר הימים, כיון שאין

⁶³ בענין שהוא מותר בהנאה להדיום אפילו בלא ביטול שהמחבר אינו נאסר.

⁶⁴ ואפילו אם לא ביטל הנכרי אשירה זו והרי היא אסורה בהנאה מכל מקום כיון שמועיל לה ביטול להתירה בהנאה הרי אינה עומדת לשריפה שאפשר שיבטלנו נכרי ואף על פי שעכשיו עדיין היא אסורה בהנאה אין זו חשובה הנאה מה שיוצא בה ידי חובתו דמצות לאו ליהנות נתנו במה דברים אמורים כשלא נתכוין ישראל לזכות בהן לצורך עצמו אלא היה בדעתו להחזירן להנכרי בעל האשירה בשלימות ולא נמלץ לשם מצוה ביום הראשון שהרי השאול פסול בו, אלא נמלץ בשאר הימים, אבל אם נתכוין לזכות בהן לגמרי שלא להחזירן להנכרי הרי מיד בקציצה זו זכה בה הישראל ונעשית עבודה זרה של ישראל ואין ביטול הנכרי מועיל להתירה בהנאה אם לא בטלה קודם קציצתו והרי היא עומדת לשריפה לפיכך אפילו בדיעבד לא יצא. שו"ע הרב שם יב

⁶⁵ שו"ע הרב שם יד

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת סוכה

חיוב נטילת לולב אלא זכר למקדש, לא החמירו כל כך לפוסלו בדבר שאין הפסול בגופו.

דעת הרמב"ם בפ"ח דין ט' שגם הפסולים משום שאינם הדר, כמו יבש וחזוית כשר בשארי הימים, וכן כל הקטומים וכל הסדוקים, וגם יום טוב שני הוי בשארי הימים⁶⁶.

ודעת הראב"ד שיבש פסול כל הימים מפני שהוא כמת, ואמרינן בירושלמי (פ"ג הל' א') לא המתים יהללו יה וממילא דלא נאה גם לשארי ימים, וכן גזול פסול שאר הימים שהוא גנאי לעשות מצוה בעבירה כמו שיבואר.

ודעת התוס' והרא"ש בריש לולב הגזול שבעיקר הלקיחה תקנו בשאר הימים כביום ראשון, וכן הדר משום הידור מצוה, אבל בפסולי חסר ושואל שהוא משום לכם לא תקנו, ולפ"ז גם חזוית פסול, וכן הקטומים שפסולם משום הדר ג"כ פסולים לכל הימים.

המחבר פסק כהרמב"ם⁶⁷ רק חשש ופסק שהעושים שני יום טוב פסולי ראשון נוטלין בשני, אבל לא מברכין. שלעניין ברכה חשש להסוברים דיו"ט שני דינו כראשון.

ורבינו הרמ"א פסק כהתוס' והרא"ש והראב"ד.

ולהלן יבוארו כל אחד מהפסולים במקומו אם פסולו ביום הראשון או כל הימים.

⁶⁶ אף על גב שאנו עושים אותו משום ספיקא דיומא מ"מ כיון דאנן בקיאינן בעיבורא דירחא סוף סוף אינו אלא דרבנן וכן מבואר בירושלמי דכל הפסולים אינם אלא בראשון.

⁶⁷ תרמט ה

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>